

**Beretning for 2011 om vurdering og
anerkendelse af udenlandske
uddannelseskvalifikationer m.v.**

Indhold

1. Resumé	3
Om beretningen.....	4
2. Anerkendelse til ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse	5
Vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer	5
Almindelige vurderinger	6
Vurderinger til brug for greencardafgørelser	11
Adgangsgivende eksaminer	14
Ph.d.-ansættelser	15
Turbovurderinger for virksomheder.....	15
Udbredelse af vurderingstilbud.....	15
International Citizen Service.....	16
Information på flere sprog	16
Sikring af dokumenters ægthed.....	16
Internationalt samarbejde.....	17
Kvalifikationsnævnet	19
Transparens og sammenlignelighed.....	23
3. Anerkendelse til lovregulerede erhverv	25
Introduktion.....	25
Erhverv og myndigheder.....	27
De kompetente myndigheders afgørelser.....	30
Udviklingen inden for de enkelte erhverv.....	32
Sagsbehandlingstid	33
Pligtmæssig vurdering	34
Tjenesteydere fra EU/EØS-lande.....	35
Revision af anerkendelsesdirektivet.....	36
Information om de lovregulerede erhverv	39
Andet samarbejde.....	40

1. Resumé

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (tidligere Styrelsen for International Uddannelse)¹ udstedte 2.051 almindelige **vurderinger af udenlandske uddannelses-kvalifikationer** i 2011, hvilket var 5 procent flere end i 2010. Vurderinger på videregående uddannelsesniveauer udgjorde 71 procent – lidt mindre end året før, men med en lidt højere andel vurderinger over bachelorniveau. Gennemsnitligt tog det 33,4 dage at få en vurdering i 2011 (mod 32,5 dage året før), og 91 procent af vurderingerne blev gennemført på mindre end to måneder (89 pct. året før).

Samtidig leverede styrelsen 1.932 vurderinger til brug for afgørelser om opholdstilladelse til højt kvalificerede udlændinge efter greencard-ordningen, som administreres af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering (tidligere Udlændingesservice).

Som videnscenter for vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelser varetager styrelsen mange former for **information og rådgivning**. De videregående uddannelsesinstitutioner fik i 2011 svar fra styrelsen på 541 henvendelser om udenlandske adgangsgivende eksaminer i sager om optagelse, heraf 84 procent i løbet af samme dag. En model for hurtig rådgivning i forbindelse med ansættelse af ph.d.-studerende med udenlandske uddannelseskvalifikationer blev i 2011 udvidet til at omfatte alle universiteter. For at gøre styrelsens vurderinger lettere at benytte for danske virksomheder er der desuden taget skridt til at tilbyde dem ”turbovurderinger”, dvs. vurderinger af relevante jobansøgers uddannelsesniveau inden for en uge.

Internationalt har Danmark et tæt samarbejde med andre landes myndigheder og organisationer for at fremme den gensidige anerkendelse af uddannelseskvalifikationer. En ny, fælles europæisk manual for anerkendelse og andre projekter med dansk deltagelse bidrog i 2011 til at skabe bedre rammer og udbrede gode standarder på anerkendelsesområdet.

Kvalifikationsnævnet, som blev nyudpeget i 2011, modtog i årets løb 33 klager over uddannelsesinstitutioners afgørelser om merit og anerkendelse af realkompetence (mod 36 året før). Den største ændring var, at sagerne i højere grad vedrørte merit på baggrund af danske uddannelseskvalifikationer (22 sager) frem for på baggrund af udenlandske (10 sager).

De lovregulerede erhverv har oplevet en markant nedgang i antallet af autorisations-sager vedrørende erhvervsudøvere med udenlandske kvalifikationer de sidste to år: Ifølge de kompetente myndigheders indberetninger blev der truffet 1.476 afgørelser i 2011 mod 1.907 afgørelser i 2010 og 2.218 afgørelser i 2009. Nedgangen var størst på sundhedsområdet, som dog fortsat er langt det største blandt autorisations-sagerne.

57 procent af afgørelserne var umiddelbare godkendelser, 32 procent betingede godkendelser, og 11 procent afslag – en nogenlunde uændret fordeling i forhold til året

¹ Den nye styrelse blev oprettet i oktober 2011 ved en sammenlægning af Styrelsen for International Uddannelse (tidligere CIRIUS) og den universitetspolitiske del af Universitets- og Bygningsstyrelsen.

før. Tallene dækker over en langt højere andel positive afgørelser i sager efter EU-reglerne end i sager vedrørende personer med statsborgerskab og/eller uddannelse fra tredjelande.

Sagsbehandlingstiden blev holdt under tre måneder i ca. 86 procent af afgørelserne, hvilket er en forbedring i forhold til ca. 71 procent året før.

Der blev i 2011 indgivet 449 forudgående anmeldelser fra EU/EØS-tjenesteydere, som ønskede at levere tjenesteydelser midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark efter reglerne i EU's anerkendelsesdirektiv. Det var det højeste antal siden procedurens indførelse i 2008. Muligheden blev hovedsagelig brugt på Arbejdstilsynets område, og tjenesteydere kom især fra Tyskland, Norge, Polen og Sverige.

Europa-Kommissionen fremsatte i december 2011 et forslag til revision af anerkendelsesdirektivet. Det overordnede formål med revisionen er, at direktivet i højere grad skal bidrage til fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU og dermed bidrage til at skabe vækst og job i EU. Forhandlingerne om forslaget blev påbegyndt i januar 2012 under det danske EU-formandskab.

Om beretningen

Efter lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. afgiver uddannelsesministeren (tidligere videnskabsministeren) årligt en beretning til Folketinget om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.²

Beretningen behandler

- det generelle anerkendelsesområde, dvs. anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse, herunder Kvalifikationsnævnets behandling af klagesager vedrørende merit m.v. (kapitel 2)
- det lovregulerede område, dvs. anerkendelse med henblik på adgang til at udøve erhverv, hvor der kræves autorisation og lignende, herunder samspillet mellem Styrelsen for Universiteter og Internationalisering og de kompetente myndigheder (kapitel 3).

I hvert kapitel gøres der dels statistisk rede for, hvilken brug der gøres af ordningen, dels beskrives den kvalitative udvikling med vægt på, hvordan myndighederne løbende arbejder på at forbedre adgangen til hurtig og fair anerkendelse.

Procenttal er rundet af til nærmeste hele tal.

² Jf. § 11 i lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007.

2. Anerkendelse til ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering er det centrale sted, hvor borgere, virksomheder, institutioner, myndigheder m.fl. kan få vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer samt andre former for information og rådgivning om anerkendelse af kvalifikationer på tværs af grænserne. Opgaverne som vurderingsmyndighed og som videns- og informationscenter for vurdering og anerkendelse varetages på grundlag af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. og Lisabon-konventionen.³

Dette kapitel beskriver resultater af styrelsens vurderings- og rådgivningsvirksomhed, behandlingen af klagesager ved Kvalifikationsnævnet, det internationale samarbejde om anerkendelse samt arbejdet med transparensredskaber, som letter den gensidige anerkendelse. Hele området er nærmere beskrevet på styrelsens hjemmeside: www.iu.dk/anerkendelse.

Vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer

En vurdering fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering er med få undtagelser en niveauvurdering, det vil sige et dokument, som angiver, hvilket dansk uddannelsesniveau og så vidt muligt hvilket dansk uddannelsesområde den udenlandske uddannelseskvalifikation svarer til.

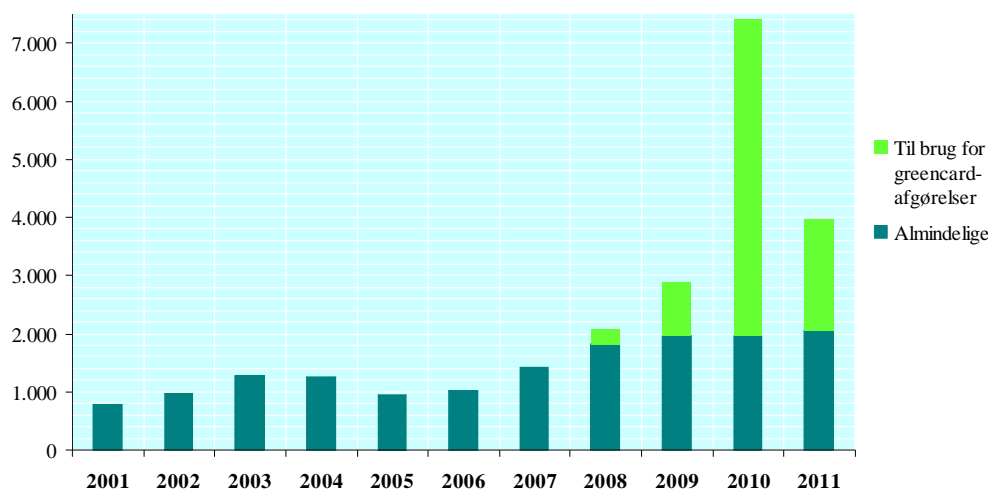
Styrelsens vurderinger kan bruges på arbejdsmarkedet (med undtagelse af de lovregulerede erhverv, se kapitel 3), i uddannelsessystemet og generelt til afklaring og vejledning. I forhold til arbejdsmarkedet har styrelsens vurderinger de seneste år også indgået i afgørelser om opholdstilladelser til jobsøgning i Danmark efter greencard-ordningen. Denne del af vurderingsvirksomheden behandles i et afsnit på side 11.

I 2011 afsluttede styrelsen i alt 3.983 vurderinger. Det var 46 procent færre end året før, hvilket udelukkende skyldes en reduktion i antallet af vurderinger til brug for greencard-ordningen (se figur 1 nedenfor). Vurderingerne i 2011 vedrørte 3.432 personer eller knap det halve af antallet i 2010.⁴

³ Se lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007 og bekendtgørelse af konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer inden for de videregående uddannelser i Europaregionen (BKI nr. 28 af 2. oktober 2003). Opgaverne efter loven blev varetaget af Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser i Undervisningsministeriets regi 2000-2004 og af styrelsen CIRIUS/ Styrelsen for International Uddannelse 2005-11. Styrelsen, som i 2007 var overflyttet til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, blev i oktober 2011 lagt sammen med den universitetspolitiske del af Universitets- og Bygningsstyrelsen til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering som led i omorganiseringen til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

⁴ I tilfælde, hvor en ansøger forelægger flere, ikke sammenhængende uddannelser til vurdering, foretages der en vurdering af hver enkelt uddannelse. I sådanne tilfælde registreres der derfor flere vurderingssager for samme uddannelsesindehaver.

Figur 1: Vurderinger 2001-2011

I tillæg til de egentlige vurderinger, som der gives nærmere statistik for i de følgende afsnit, har styrelsen også leveret andre typer udtalelser og bidrag til vurderinger, navnlig i forbindelse med adgangsgivende eksaminer (se side 14), ph.d.-ansættelser (se side 15) og pligtmæssig vurdering i forhold til lovregulerede erhverv (se side 34).

Almindelige vurderinger⁵

Styrelsen udstedte 2.051 almindelige vurderinger i 2011, hvilket var 5 procent over antallet i 2010. 1.779 personers uddannelseskvalifikationer blev vurderet i 2011, hvilket var 2 procent flere end i 2010. Antallet af almindelige vurderinger har de seneste år ligget på et væsentligt højere niveau end før 2008, som det fremgår af figur 1 ovenfor.

Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af afsluttede sager fordelt på, hvordan sagerne blev behandlet.

Tabel 1: Afsluttede vurderingssager ekskl. greencard-relaterede efter resultat af behandling⁶

Status for afsluttede sager	2007	2008	2009	2010	2011	Ændring seneste år
Vurdering afsluttet	1.416	1.822	1.963	1.953	2.051	98 5%
Besvaret ved information/vejledning	61	86	80	75	63	-12 -1%
Behandling afvist	35	42	64	72	71	-1 0%
Videresendt eller henvist	9	27	94	36	22	-14 -1%
Ansøgning trukket tilbage	8	13	19	14	11	-3 0%
I alt	1.529	1.990	2.220	2.150	2.218	68 3%

Styrelsen måtte i 3 procent af sagerne afvise at foretage en vurdering – for halvdelen vedkommende fordi uddannelsen ikke var en afsluttet, ordinær uddannelse, og i andre

⁵ Afsnittet omhandler vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer med undtagelse af sager til brug for afgørelser om opholdstilladelser til jobsøgning i Danmark efter greencard-ordningen.

⁶ Tallene omfatter ikke sager, der er henlagt på grund af manglende dokumentation fra ansøgeren.

tilfælde fordi eksamensbevisernes ægthed ikke kunne verificeres (se side 16 om sikring af dokumenters ægthed).

Der blev i 2011 oprettet i alt 2.347 sager, hvilket var uændret i forhold til året før. Sagerne vedrørte 2.072 personer.

Vurderingernes sigte

Ansøgerne angiver hovedsagelig beskæftigelsesrelaterede formål med at få en vurdering fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering. I 2011 gjaldt det 65 procent af sagerne, mens uddannelsesformål var de primære i 35 procent af sagerne, som det fremgår af tabel 2 nedenfor.

Tabel 2: Vurderinger efter formål ekskl. greencard-relaterede vurderinger

Formål	2007	2008	2009 ⁷	2010	2011
Beskæftigelsesrelaterede	77%	78%	68%	64%	65%
Uddannelsesrelaterede	22%	22%	31%	36%	35%
Andet	0%	0%	1%	0%	0%
I alt	100%	100%	100%	100%	100%

Ansøgerne

Som regel beder uddannelsesindehaverne selv Styrelsen for Universiteter og Internationalisering om en vurdering, som de bl.a. kan bruge som bilag til en jobansøgning eller en ansøgning om optagelse på en uddannelse. Det var tilfældet for 89 procent af vurderingerne i 2011.

5 pct. af vurderingerne i 2011 blev indhentet af offentlige arbejdsgivere, typisk i forbindelse med indplacering af nyansatte akademikere efter AC-overenskomsten. Private virksomheder har derimod kun få tilfælde direkte anmodet styrelsen om en vurdering, hvilket har foranlediget et initiativ for turbovurderinger (se side 15).

Uddannelsesinstitutioner, der ønsker hjælp til at vurdere en uddannelse, benytter normalt en særlig svartjeneste og andre af styrelsens informationstilbud (se afsnittet om adgangsgivende eksaminer side 14).

Køn

Af de almindelige vurderinger i 2011 vedrørte 65 procent kvinder, hvilket var nogenlunde uændret i forhold til de seneste år. Dog var kønsfordelingen næsten lige, når vurderingen var til brug for overenskomstmæssig indplacering (53 pct. kvinder). De kvindelige uddannelsesindehavere udgjorde over to tredjedele i sager vedrørende statsborgere fra alle dele af verden med undtagelse af Afrika (41 pct. kvinder) og Asien (57 pct.).

⁷ Den 1. oktober 2008 overgik erhvervet social- og sundhedsassistent til en autorisationsordning, hvilket betød, at uddannelseskvalifikationer derefter – ligesom for de fleste andre sundhedserhverv – skulle vurderes af Sundhedsstyrelsen i forbindelse med en ansøgning om dansk autorisation (se kapitel 3).

Geografisk oprindelse

Uddannelsesindehavernes nationalitet

Lidt over halvdelen af de personer, hvis uddannelser styrelsen vurderede i 2011, var statsborgere i tredjelande (51 pct.), herunder især lande i Asien og Østeuropa. 11 procent var danske statsborgere, mens 36 procent var fra andre EU/EØS-lande. Udviklingen i de sidste fem år fremgår af tabel 3 nedenfor.

Tabel 3: Vurderinger ekskl. greencard-relaterede efter uddannelsesindehavernes statsborgerskab

Region	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Danmark, Færøerne og Grønland	14%	13%	12%	12%	11%	219
EU/EØS	42%	40%	30%	34%	36%	735
Tredjelande	40%	44%	56%	52%	51%	1.044
<i>Europa i øvrigt</i>	<i>13%</i>	<i>15%</i>	<i>17%</i>	<i>17%</i>	<i>16%</i>	<i>336</i>
<i>Asien</i>	<i>17%</i>	<i>17%</i>	<i>24%</i>	<i>21%</i>	<i>22%</i>	<i>461</i>
<i>Afrika</i>	<i>4%</i>	<i>5%</i>	<i>6%</i>	<i>6%</i>	<i>5%</i>	<i>98</i>
<i>Nordamerika</i>	<i>3%</i>	<i>3%</i>	<i>3%</i>	<i>4%</i>	<i>2%</i>	<i>51</i>
<i>Syd- og Mellemamerika</i>	<i>3%</i>	<i>3%</i>	<i>4%</i>	<i>4%</i>	<i>4%</i>	<i>81</i>
<i>Oceanien</i>	<i>1%</i>	<i>0%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>17</i>
Ikke oplyst	3%	3%	2%	2%	3%	53
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	2.051

Uddannelsernes oprindelse

Samlet set vedrører over halvdelen af vurderingerne uddannelser fra tredjelande, især Asien og Østeuropa, og fordelingen var i 2011 næsten uændret i forhold til året før. Tabel 4 nedenfor viser, hvor de uddannelseskvalifikationer, som styrelsen har vurderet de seneste fem år, er erhvervet.

Tabel 4: Vurderinger ekskl. greencard-relaterede efter uddannelsens geografiske oprindelse

Region	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Færøerne og Grønland	0%	0%	0%	0%	0%	3
EU/EØS	51%	48%	40%	42%	44%	910
Tredjelande	49%	52%	61%	58%	55%	1.138
<i>Europa i øvrigt</i>	<i>16%</i>	<i>18%</i>	<i>19%</i>	<i>19%</i>	<i>18%</i>	<i>376</i>
<i>Asien</i>	<i>19%</i>	<i>19%</i>	<i>24%</i>	<i>21%</i>	<i>22%</i>	<i>454</i>
<i>Afrika</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>6%</i>	<i>6%</i>	<i>5%</i>	<i>97</i>
<i>Nordamerika</i>	<i>4%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>4%</i>	<i>83</i>
<i>Syd- og Mellemamerika</i>	<i>3%</i>	<i>4%</i>	<i>4%</i>	<i>4%</i>	<i>5%</i>	<i>94</i>
<i>Oceanien</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>	<i>34</i>
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	2.051

De hyppigst forekommende uddannelseslande er Polen, Ukraine, Tyskland og Storbritannien, som det fremgår af tabel 5 nedenfor. Især bemærkes det stigende antal uddannelser fra Polen og andre central- og østeuropæiske EU-lande.

Tabel 5: Vurderinger i 2011 ekskl. greencard-relaterede efter uddannelsesland (top 20)

Nr.	Uddannelsesland	Antal	Pct.	Ændring seneste år	
1	Polen	152	7%	57	60%
2	Ukraine	151	7%	19	14%
3	Tyskland	128	6%	-29	-18%
4	Storbritannien	119	6%	-39	-25%
5	Sverige	98	5%	33	51%
6	Rusland	91	4%	-13	-13%
7	Rumænien	84	4%	25	42%
8	Filippinerne	80	4%	8	11%
9	Pakistan	74	4%	7	10%
10	USA	68	3%	-11	-14%
11	Indien	62	3%	9	17%
12	Litauen	49	2%	19	63%
13	Iran	44	2%	23	110%
14	Thailand	37	2%	9	32%
15	Bulgarien	36	2%	5	16%
16	Sovjetunionen	35	2%	24	218%
17	Letland	34	2%	15	79%
18	Frankrig	33	2%	-12	-27%
19	Australien	31	2%	-2	-6%
20	Brasilien	31	2%	0	0%
<i>Andre</i>		614	30%	-49	-7%
Alle lande		2.051	100%	98	5%

Uddannelsernes niveau

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering vurderer de udenlandske uddannelseskvalifikationer i forhold til niveauer i den danske uddannelsesstruktur. Tabel 6 nedenfor viser, hvordan vurderingerne har fordelt sig på tilnærmede generelle niveauer.⁸

Andelen af vurderinger, der angav et helt eller delvist niveau inden for videregående uddannelse, var i 2011 på 71 procent, en anelse mindre end året før, men med en lidt højere andel vurderinger over bachelorniveau. 18 procent pegede på et fuldt kandidatniveau, 16 procent på et niveau svarende til bachelorgraden plus et års kandidatstudier, 18 procent på et bachelorniveau og 7 procent på et professionsbachelorniveau.

Af de 26 procent vurderinger, der angav et helt eller delvist niveau inden for ungdomsuddannelserne, pegede 10 procent på et niveau svarende til en erhvervsuddannelse, og 8 procent på et afsluttet gymnasialt niveau.

⁸ På grund af uddannelsessystemernes forskellighed er det i nogle tilfælde nødvendigt at placere den udenlandske uddannelseskvalifikation mellem to danske niveauer eller som svarende til en del af en dansk uddannelse.

Tabel 6: Vurderinger ekskl. greencard-relaterede efter nærmeste generelle uddannelsesniveaue

Niveaubetegnelse	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Grundskoleniveau – 7.-10. klasse/årgang	0%	0%	0%	1%	0%	10
10. uddannelsesår	2%	1%	2%	2%	2%	39
Ungdomsuddannelsesniveaue – 11.-12. uddannelsesår	42%	37%	24%	25%	26%	537
Korte videregående uddannelser – 13.-14. uddannelsesår	8%	8%	11%	9%	9%	184
Mellemlange videregående udd./bachelor – 15.-16. uddannelsesår	23%	26%	29%	28%	25%	515
Lange videregående uddannelser – 17.-18. uddannelsesår	21%	25%	32%	33%	34%	706
Forskerniveaue – 19.- uddannelsesår	3%	3%	3%	3%	3%	60
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	2.051

Uddannelsernes faglige retning

Den største faglige hovedgruppe blandt de vurderede uddannelser var i 2011 fortsat samfunds-, kontor- og handelsuddannelser med 30 procent af vurderingerne, herunder erhvervsøkonomi. Billedet var omtrent det samme som året før, dog med en nedgang inden for humaniora og en fortsat stigning inden for tekniske uddannelser og ikke-erhvervsrettede (især almengymnasiale) uddannelser. Tabel 7 nedenfor viser, hvordan vurderingerne har fordelt sig efter uddannelsernes faglige hovedområder.

Tabel 7: Vurderinger ekskl. greencard-relaterede efter faglig hovedgruppe

Fagligt område	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Ikke erhvervsrettede uddannelser	10%	9%	13%	14%	17%	344
Pædagogiske uddannelser	6%	6%	6%	6%	6%	124
Humanistiske og kunstneriske uddannelser m.v.	13%	14%	17%	18%	14%	280
Samfunds-, kontor- og handelsuddannelser	24%	26%	33%	30%	30%	613
Naturvidenskabelige uddannelser	7%	8%	11%	9%	9%	179
Industri- og håndværkstekniske uddannelser	12%	11%	10%	13%	15%	299
Jordbrugs-, fiskeri- og levnedsmiddeluddannelser	3%	4%	5%	4%	5%	99
Transporttekniske uddannelser	0%	0%	0%	0%	0%	2
Sundhedsuddannelser	25%	23%	4%	6%	5%	111
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	2.051

Uddannelsernes alder

64 procent af vurderingerne i 2011 blev foretaget mindre end 10 år efter uddannelsens afslutning, hvilket var 3 procentpoint mindre end i 2010. 38 procent af vurderingerne blev foretaget mindre end 5 år efter uddannelsens afslutning.

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for vurderinger lå i 2011 på 33,4 dage (mod 32,5 dage i 2010). 91 procent af vurderingerne blev gennemført på mindre end to måneder (89 pct. i 2010).⁹

Tabel 8 nedenfor viser, hvordan vurderingerne samlet har fordelt sig efter sagsbehandlingstiden i antal måneder.

Tabel 8: Vurderinger ekskl. greencard-relaterede efter sagsbehandlingstid i måneder

Sagsbehandlingstid	2007 Pct.	2008 Pct.	2009 Pct.	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Mindre end 1 måned	52%	60%	49%	50%	46%	937
Mellem 1 og 2 mdr.	32%	29%	41%	38%	45%	930
Mellem 2 og 3 mdr.	14%	10%	9%	10%	8%	160
Mellem 3 og 4 mdr.	2%	1%	0%	1%	0%	9
Mellem 4 og 5 mdr.	0%	0%	0%	0%	0%	6
Mellem 5 og 6 mdr.	0%	0%	0%	0%	0%	4
Over 6 mdr.	0%	0%	0%	0%	0%	5
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	2.051

Når sagsbehandlingen har overskredet tre måneder, skyldes det i de fleste tilfælde (mindst 17 ud af 24), at Styrelsen for Universiteter og Internationalisering har måttet vente på verifikation af uddannelsesdokumenter fra den udstedende institution i oprindelseslandet.

Vurderinger til brug for greencardafgørelser

Højt kvalificerede udlændinge fra lande uden for EU/EØS har mulighed for at ansøge om tre års opholdstilladelse til at søge arbejde i Danmark efter greencardordningen, som administreres af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering (SFR, tidligere Udlændingsservice). Afgørelserne om opholdstilladelse træffes ud fra et pointsystem, hvor uddannelse er et af de vigtigste kriterier. For at optjene point på uddannelseskriteriet skal ansøgeren have gennemført en uddannelse, der niveaumæssigt mindst svarer til en dansk bacheloruddannelse.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering vurderer greencardansøgere udenlandske uddannelseskvalifikationer efter anmodning fra SFR.

Som det fremgår af figur 1 på side 6, har antallet af vurderingssager til brug for greencardafgørelser svinget meget. Det store antal sager, som Styrelsen for Universiteter og Internationalisering modtog i 2010, vedrørte hovedsagelig greencardansøgninger fra 2009.

I 2011 modtog styrelsen 1.886 vurderingssager omfattende 1.598 greencardansøgere og afsluttede 1.932 vurderinger vedrørende 1.667 greencardansøgere.¹⁰ Det forventes,

⁹ Sagsbehandlingstiden for vurderingssager er den tid, der går fra modtagelsen af de nødvendige oplysninger fra ansøgeren til afgivelsen af en vurdering.

¹⁰ I en del tilfælde har greencardansøgeren flere uddannelser, som ønskes vurderet separat.

at styrelsen også i 2012 vil få omkring 2.000 vurderingssager i forbindelse med greencardordningen.¹¹

I det følgende beskrives de vurderede uddannelser og deres indehavere. Det skal understreges, at det billede, der tegner sig ud fra vurderingssagerne, ikke kan tages som dækkende for alle greencardansøgere, idet SFR i en del tilfælde ikke har behov for at indhente en vurdering hos Styrelsen for Universiteter og Internationalisering.

Geografisk oprindelse

Uddannelsesindehavernes nationalitet

Indehaverne af de uddannelseskvalifikationer, der blev vurderet i 2011 til brug for greencardafgørelser, var i 88 procent af vurderingerne statsborgere i asiatiske lande, frem for alt Pakistan (578 vurderinger), Indien (555), Bangladesh (244), Nepal (183) og Iran (86). 6 procent af vurderingerne vedrørte ansøgere fra lande i Afrika, især Nigeria (39) og Cameroun (36).

Uddannelsernes oprindelse

De fleste af de uddannelseskvalifikationer, der kom til vurdering i 2011 i forbindelse med greencardsager, var i lighed med året før fra Indien (465 vurderinger), Pakistan (386) og Bangladesh (175) fulgt af Sverige (170), Storbritannien (155) og Nepal (140).

En del af greencardansøgerne havde taget deres seneste uddannelse i et europæisk land. Således vedrørte 27 procent af i alt 1.560 vurderinger vedrørende greencardansøgere fra Pakistan, Indien, Bangladesh og Nepal uddannelser taget uden for hjemlandet, især i Storbritannien og Sverige. Også her var mønstret det samme som i 2010.

Uddannelsernes niveau

99 procent af vurderingerne i de greencard-relaterede sager angav i 2011 ligesom året før et helt eller delvist niveau inden for videregående uddannelse, heraf de 86 procent på bachelorniveau eller højere.

59 procent af vurderingerne angav et niveau svarende til 4 eller 5 års videregående studier, heraf de 23 procent en kandidatgrad, og 3 procent af vurderingerne var på ph.d.-niveau.

Uddannelsernes faglige retning

Samfunds-, kontor- og handelsuddannelser (herunder erhvervsøkonomi) var i 2011 stadig den største gruppe blandt de uddannelser, der blev vurderet med henblik på greencardafgørelser, men med en faldende andel i forhold til navnlig de tekniske uddannelser. Fordelingen på faglige hovedgrupper fremgår af tabel 9 nedenfor.

¹¹ Greencardordningen er beskrevet på www.nyidanmark.dk/greencard, og statistik vedrørende ordningen findes på www.nyidanmark.dk/da-dk/Statistik/.

Tabel 9: Vurderinger til brug for greencardsager efter faglig hovedgruppe

Fagligt område	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Ikke erhvervsrettede uddannelser	2%	3%	49
Pædagogiske uddannelser	3%	3%	67
Humanistiske og kunstneriske uddannelser m.v.	8%	10%	193
Samfunds-, kontor- og handelsuddannelser	42%	34%	661
Naturvidenskabelige uddannelser	26%	23%	451
Industri- og håndværkstekniske uddannelser	11%	17%	334
Jordbrugs-, fiskeri- og levnedsmiddeluddannelser	2%	2%	45
Transporttekniske uddannelser	0%	0%	1
Sundhedsuddannelser	6%	7%	134
I alt	100%	100%	1.935

Uddannelsernes alder

50 procent af de greencard-relaterede vurderinger i 2011 blev udstedt mindre end 5 år efter uddannelsens afslutning. 84 procent af vurderingerne blev udstedt mindre end 10 år efter uddannelsens afslutning.

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for vurderinger til brug for greencardafgørelser var i 2011 på 20,6 dage mod 18,6 dage året før. 98 procent af vurderingerne blev gennemført på mindre end to måneder.¹²

Tabel 8 nedenfor viser, hvordan vurderingerne samlet har fordelt sig efter sagsbehandlingstiden i antal måneder.

Tabel 10: Vurderinger til brug for greencardsager efter sagsbehandlingstid i måneder

Sagsbehandlingstid	2009 Pct.	2010 Pct.	2011 Pct.	2011 Antal
Mindre end 1 måned	92%	80%	78%	1.516
Mellem 1 og 2 mdr.	8%	20%	19%	372
Mellem 2 og 3 mdr.	0%	0%	2%	32
Mellem 3 og 4 mdr.	0%	0%	0%	6
Mellem 4 og 5 mdr.	0%	0%	0%	6
I alt	100%	100%	100%	1.932

Sagsbehandlingstiden holdes generelt væsentlig kortere i sager til brug for greencardafgørelser end i andre vurderingssager. Det muliggøres blandt andet af, at det som udgangspunkt er Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, der har ansvaret for at efterprøve ægtheden af de forelagte dokumenter.

¹² Sagsbehandlingstiden for vurderingssager er den tid, der går fra modtagelsen af de nødvendige oplysninger fra ansøger til afgivelsen af en vurdering.

Adgangsgivende eksaminer

Danske uddannelsesinstitutioner kan få råd og retningslinjer fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering ved behandlingen af udenlandske eksamensdokumenter i sager om optagelse på videregående uddannelser. Det sker ved information på styrelsens hjemmeside, besvarelse af henvendelser og afholdelse af arrangementer.

Eksamenshåndbog

Eksamenshåndbogen på styrelsens hjemmeside beskriver adgangsgivende eksaminer fra 128 lande samt 18 regioner/provinser og 4 internationale studentereksaminer. Se www.iu.dk/ehb.

Henvendelser

Uddannelsesinstitutionerne kan maile, skrive eller ringe til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering for at få hjælp til at vurdere, om et eksamensbevis er adgangsgivende til videregående uddannelse i Danmark, og til at tage stilling til behovet for ægthedskontrol.

I 2011 besvarede styrelsen 541 henvendelser, hvor uddannelsesinstitutioner ønskede vurdering af et bestemt uddannelsesbevis. Antallet af henvendelser var knap 20 procent højere end i 2010. 84 procent af henvendelserne blev besvaret samme dag, 6 procent efter en dag, 3 procent efter to dage og 7 procent efter tre eller flere dage. Denne fordeling er nogenlunde den samme som de forrige år. Sagsbehandlingen tager typisk længere tid, når det er nødvendigt at indhente flere oplysninger om en eksamen.

Over 60 procent af forespørgslerne drejede sig om uddannelsesdokumenter fra europæiske lande. Der blev besvaret flest henvendelser om adgangsgivende eksaminer fra Norge (79), USA (51), Island (38), Sverige (33), Storbritannien (31), Rusland (23), Frankrig (18), Cameroun (13) og Kina (12).

Arrangementer

Styrelsen for International Uddannelse afholdt i marts 2011 det årlige seminar for studieadministrativt personale, der arbejder med optagelse af ansøgere med udenlandske gymnasiale eksaminer på de videregående uddannelser. Seminaret fandt sted på Roskilde Universitet og samlede 121 deltagere. Seminaret handlede om studieopholdstilladelser, uddannelsesagenter, adgangsbekendtgørelser, realkompetenceafklaring på VUC, vurdering af fagniveauer, ægthedsvurdering af uddannelsesdokumenter m.m.

Desuden afholdt styrelsen i april 2011 en workshop, hvor studieadministrative medarbejdere medbragte konkrete sager og fik hjælp til at vurdere dem.

Nye studieadministrative medarbejdere fik en grundig introduktion til vurdering af gymnasieuddannelser fra Norden og andre nøglelande på en kursusdag, som styrelsen afholdt i maj 2011 efter ønske fra institutionerne.

Endelig indbød styrelsen i november 2011 til et seminar for studieadministrative medarbejdere, der arbejder med optag på kandidatuddannelser.

Ph.d.-ansættelser

Når det gælder optagelse og ansættelse af ph.d.-studerende tilbyder Styrelsen for Universiteter og Internationalisering såkaldte kvikvurderinger til brug for universiteternes afgørelser. Universiteterne får dermed nemt og hurtigt vurderet uddannelsesniveaut hos de udvalgte ansøgere, som universitetet ønsker at ansætte. Det kræver kun en e-mail til styrelsen, og svaret kommer ofte i løbet af et par dage.

Ordnningen, som startede i samarbejde med Københavns Universitet i 2008, blev i 2011 udbredt til at omfatte alle universiteterne i Danmark. Styrelsen har i den forbindelse afholdt workshops om ordningen på universiteterne.

Styrelsen leverede i alt 74 af disse vurderinger i 2011, heraf 66 procent til Københavns Universitet og 27 procent til Aarhus Universitet (i alt 91 i 2010).

Turbovurderinger for virksomheder

Få private virksomheder har hidtil benyttet styrelsens tilbud om en formel vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer og om telefonisk vejledning fra de relevante vurderingsmedarbejdere. Dermed risikerer virksomheder at mangle viden om ansøgere udenlandske uddannelser, medmindre ansøgerne på forhånd selv har fået en vurdering.

På den baggrund besluttede Styrelsen for Universiteter og Internationalisering i slutningen af 2011 at forberede ”turbovurderinger” til danske virksomheder, dvs. vurderinger af relevante jobansøgere uddannelsesniveau inden for en uge. Ved hjælp af en forenklet procedure og en høj prioritering af disse sager skal vurderingerne leveres så hurtigt, at de kan anvendes i et rekrutteringsforløb. Samtidig er det hensigten at gøre flere virksomheder end hidtil opmærksomme på vurderingstilbuddet.

Det er hensigten, at ordningen udformes og lanceres i samarbejde med erhvervsorganisationer i 2012 og evalueres efter et år.

Udbredelse af vurderingstilbud

I forhold til arbejdsmarkedet i bredere forstand gennemfører Styrelsen for Universiteter og Internationalisering en indsats for at synliggøre tilbuddet om vurdering af udenlandske uddannelser. Indsatsen er koncentreret om styrelsens samarbejde med de centrale interessenter, som bistår udlændinge med jobtilknytningen i Danmark, og skal sikre, at nytilkomne i Danmark i videst muligt omfang får vurderet deres uddannelseskvalifikationer som led i afklaringen af deres erhvervs- og uddannelsesmæssige muligheder.

I 2011 blev der gennemført ti møder, herunder møder med Work in Denmark, temadage for vejledere, jobvejledningsarrangementer og møder med erhvervsorganisationer. På møderne har jobkonsulenter og vejledere typisk fået en indføring i styrelsens vurderingsarbejde og informationsredskaber vedrørende udenlandske uddannelser. Styrelsen har desuden oplyst om, hvilke tilbud der er relevante i forskellige situationer, og hvordan man som vejleder kan hjælpe jobsøgende med at benytte Europass-dokumenterne Sprogpas og CV.

International Citizen Service

Vejledning om anerkendelse af medbragte uddannelser indgår i tilbuddet til udenlandske arbejdstagere, deres medfølgende familie og internationale studerende hos International Citizen Service.

International Citizen Service (ICS) blev oprettet i 2011 med det formål at gøre det enkelt og mindre bureaukratisk at etablere et arbejdsliv i Danmark. ICS, som har centre i København, Aarhus, Odense og Aalborg, er et samarbejde mellem de fire nævnte kommuner, statsforvaltningerne, SKAT og Beskæftigelsesministeriet ved Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Work in Denmark. I ICS i Aarhus deltager endvidere lokale expatororganisationer, International Community i Aarhus og Velkomstcentre – Live and Work in North Denmark i Aalborg.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering tilbyder virtuel vejledning i tilknytning til ICS. ICS henviser således til det elektroniske vejledningsmateriale på styrelsens hjemmeside om autorisation og godkendelse af uddannelse samt studie- og karriereinformation til internationale studerende. Ved opstarten af ICS blev medarbejderne oplært i brugen af styrelsens virtuelle redskaber, og i det daglige får ICS' medarbejdere telefonisk vejledning af styrelsen.

Information på flere sprog

Al information om vurderinger fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering henvendt til personer med udenlandsk uddannelse tilbydes på både dansk og engelsk. Det gælder for styrelsens hjemmeside¹³, såvel som for blanketter, vurderinger og andre breve.

Ansøgerne kan vælge mellem ansøgningsblanketter på dansk og engelsk. Vælger de at indsende en ansøgning med en ansøgningsblanket på dansk, svarer styrelsen på dansk. Vælger de en ansøgningsblanket på engelsk, kan de angive, om vurderingen skal udstedes på engelsk eller på dansk. De fleste vil dog gerne have vurderingen på dansk, da de skal bruge den til jobsøgning eller videreuddannelse i Danmark.

I den almindelige korrespondance mellem styrelsen og ansøgerne bestemmer ansøgeren selv, om den skal foregå på dansk eller engelsk. En del af medarbejderne kommunikerer desuden på andre sprog såsom arabisk, russisk, tysk, fransk og spansk.

Sikring af dokumenters ægthed

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering har som i de forgangne år haft fokus rettet mod uddannelsesdokumenters ægthed, men har ikke oplevet voksende ægthedsproblemer i forbindelse med vurderingsansøgningerne det sidste par år.

Styrelsen har i enkelte tilfælde politianmeldt falske eksamensbeviser. I 2011 førte det til en dom efter straffelovens paragraf om dokumentfalsk, idet en person, som havde

¹³ Se <http://en.iu.dk/recognition>.

brugt falske eksamensbeviser i sin vurderingsansøgning, blev idømt 40 dages betinget fængsel samt ulønnet samfundstjeneste i 40 timer.

Styrelsen informerer og vejleder danske uddannelsesinstitutioner om kontrol af eksamensdokumenters ægthed. I 2011 skete det blandt andet i form af oplæg på styrelsens årlige seminar for studieadministrativt personale. Styrelsens hjemmeside informerer om, hvordan uddannelsesinstitutionerne kan efterprøve dokumenters ægthed og uddannelsesinstitutioners status, herunder med specifikke oplysninger om en række lande i en såkaldt landehåndbog.

Også i internationale anerkendelseskredse er uægte uddannelsesdokumenter et tilbagevendende tema, og der foregår en løbende erfaringsudveksling mellem anerkendelseskontorerne i de netværk, som styrelsen er medlem af. Procedurer for ægthedskontrol var desuden et af emnerne under EAIE-konferencen (European Association for International Education), som fandt sted i København i september 2011.

Internationalt samarbejde

Danmark har et tæt samarbejde med andre landes myndigheder og organisationer for at fremme den gensidige anerkendelse af uddannelseskvalifikationer. En række projekter og arbejdsgrupper med dansk deltagelse har i 2011 bidraget til at skabe bedre rammer og udbrede gode standarder på anerkendelsesområdet.

Internationale netværk og møder

Det internationale samarbejde om anerkendelse foregår primært i regi af de to anerkendelsesnetværk ENIC (Europarådet og UNESCO) og NARIC (EU) samt på nordisk plan. Netværkene udveksler oplysninger om forskellige landes uddannelsessystemer og bistår hinanden med oplysninger i konkrete anerkendelsessager. Derudover foregår der en række anerkendelsesfaglige diskussioner i netværkene.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering har siden 2009 været repræsenteret i ENIC-netværkets bestyrelse, og en medarbejder blev i 2011 valgt som formand for netværket. Styrelsen har i 2011 deltaget i en række internationale konferencer og møder med henblik på at opdatere medarbejdernes viden om udenlandske uddannelsessystemer. Endvidere har styrelsen bidraget med ekspertise til opbygningen af nye anerkendelseskontorer i Tyskland og Georgien.

Europæisk anerkendelsesmanual

I 2011 færdiggjordes en fælles europæisk manual for anerkendelse med detaljerede beskrivelser af procedurer og principper i anerkendelsesarbejdet og med anbefalinger om god praksis. Manualen skal bidrage til en mere ensartet anerkendelsespraksis, som er i tråd med Lissabon-konventionen og dens underliggende tekster.

Anerkendelsesmanualen er blevet til i et internationalt projekt under overskriften European Area of Recognition (EAR) med deltagelse af Styrelsen for Universiteter og Internationalisering. Projektets mål er, at samtlige europæiske anerkendelseskontorer skal gøre brug af manualen til at udvikle deres procedurer og principper.

Manualen var igennem en omfattende høringsproces blandt alle ENIC/NARIC-netværkenes medlemslande, og resultatet blev offentliggjort i december 2011 på hjemmesiden www.eurorecognition.eu.

Ved Bologna-ministtermødet i Bukarest i april 2012 tilsluttede ministrene i Bologna-samarbejdet sig manualen og anbefalede, at den bruges som et sæt retningslinjer og en samling af god praksis for anerkendelse – se ministtermødets kommuniké på www.ehea.info.

Bologna-arbejdsgruppe om anerkendelse

Ud over at fremhæve EAR-manualen som et vigtigt, praktisk redskab i arbejdet med anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, erklærede Bologna-ministrene sig også parate til at gennemgå deres nationale lovgivning for at sikre, at den lever op til Lissabon-konventionen.

Begge dele skete på baggrund af anbefalinger i efteråret 2011 fra en arbejdsgruppe nedsat af Bologna-processens styregruppe, Bologna Follow-Up Group (BFUG). I arbejdsgruppen var Styrelsen for Universiteter og Internationalisering med til at udarbejde anbefalingerne, som blev baseret på en høringsproces og et seminar i Riga, Letland, for internationale organisationer for videregående uddannelsesinstitutioner og studerende samt kvalitetssikringsorganisationen ENQA.

Projekt vedrørende fællesgrader

Med henblik på at lette akkreditering og anerkendelse af fællesgrader gennemføres der frem til 2012 et internationalt projekt ved navn Joint programmes: Quality Assurance and Recognition of degrees awarded (JOQAR) under ledelse af European Consortium for Accreditation (ECA). Styrelsen for Universiteter og Internationalisering deltager i den del af projektet, som omhandler anerkendelse af fællesgrader, og her har det i 2011 drejet sig om at udvikle retningslinjer for indholdet af fælles eksamensbeviser og Diploma Supplement.

Nordisk samarbejde

Der har i en årrække været et nordisk netværk for anerkendelse af videregående uddannelser, NORRIC-netværket, som samler de nordiske ENIC/NARIC-kontorer. Gennem et forum på netstedet www.norric.org udveksles der løbende informationer og erfaringer for at understøtte kvaliteten i vurderingsarbejdet.

I 2010 var der på dansk foranledning taget skridt til at etablere et lignende netværk på erhvervsuddannelsesområdet. Interessen viste sig at være stor hos de myndigheder i Sverige, Finland og Island, som vurderer udenlandske erhvervsuddannelseskvalifikationer, og netværket er nu en realitet. I slutningen af 2011 blev også Norge en del af netværket. I 2011 har netværket mødtes tre gange for at diskutere praktiske problemer i forbindelse med vurderinger af denne type udenlandske kvalifikationer, hvortil kommer en løbende diskussion af sager mellem møderne.

Kvalifikationsnævnet

Kvalifikationsnævnet behandler klager over afgørelser truffet af danske uddannelsesinstitutioner i sager om merit og forhåndsmerit på baggrund af dansk og udenlandsk uddannelse samt klager over afgørelser om anerkendelse af realkompetence. Inden for universitetsuddannelserne kan der dog kun klages til Kvalifikationsnævnet over afgørelser om merit på baggrund af udenlandsk uddannelse.¹⁴

Det overordnede formål med Kvalifikationsnævnet er, at man ikke skal lære det samme to gange, og at der skal være øget fleksibilitet i forhold til merit. Styrelsen for Universiteter og Internationalisering varetager sekretariatsbetjeningen af Kvalifikationsnævnet og offentliggør løbende klagesagerne på sin hjemmeside.

Nyudpegning af nævnet

Der blev i 2011 udpeget et nyt Kvalifikationsnævn, hvilket sker hvert fjerde år. Kvalifikationsnævnet omfatter sagkyndige inden for alle de uddannelsesområder, som nævnet behandler klager inden for. I hver enkelt klagesag består nævnet af en formand og mindst to sagkyndige medlemmer.

Klagesager i 2011

Antallet af sager i 2011 har stort set holdt sig på niveau med sagstallet fra 2010. I 2011 blev der indbragt 33 sager for Kvalifikationsnævnet mod 36 året før og 18 klager i både 2009 og i 2008.

I tabel 11 nedenfor ses, hvad klagesagerne drejede sig om, hvor mange der endte med en egentlig afgørelse fra Kvalifikationsnævnet, og hvilke afgørelser der blev truffet.

Tabel 11: Sager behandlet af Kvalifikationsnævnet i 2011

Behandling	Merit pba. danske uddannelseskvalifikationer	Realkompetence	Merit pba. udenlandske uddannelseskvalifikationer	I alt
Modtaget	22	1	10	33
Afvist, henlagt eller trukket tilbage	7	0	7	14
Afventer yderligere information	1	0	0	1
Afgørelse	14	1	3	18
- Heraf imødekommet (helt eller delvist)	5	0	1	6
- Heraf ikke imødekommet	9	1	2	12

18 af de 33 klagesager i 2011 blev afsluttet med en afgørelse fra Kvalifikationsnævnet. Fem af disse gav klageren fuldt medhold, en sag gav klageren delvist medhold. 12 klagesager endte med, at klagen ikke blev imødekommet. En sag afventer fortsat yder-

¹⁴ Klageadgangen er fastlagt i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (lovbkg. nr. 371 af 13. april 2007), bekendtgørelse om Kvalifikationsnævnet (bkg. nr. 447 af 10. maj 2007) og lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (lov nr. 556 af 6. juni 2007).

ligere dokumentation. For de øvrige 14 sager, der ikke endte med en afgørelse, blev klagen afvist af formelle årsager, klagen blev trukket tilbage af klageren selv, institutionen gav medhold efter en revurdering, eller klageren kunne ikke fremskaffe yderligere dokumentation, som var nødvendig for sagsbehandlingen.

Den største ændring i forhold til året før var, at sagerne i højere grad vedrørte merit på baggrund af danske frem for udenlandske uddannelseskvalifikationer: Antallet af klager over meritafgørelser på baggrund af *danske* uddannelseskvalifikationer steg fra 17 sager i 2010 til 22 sager i 2011, mens klager over meritafgørelser på baggrund af *udenlandske* uddannelseskvalifikationer faldt fra 15 sager i 2010 til 10 sager i 2011.

Blandt klagerne over merit på baggrund af danske uddannelseskvalifikationer vedrørte 12 ud af de 22 HD- eller meritlæreruddannelsen. I forhold til 2010 har klagerne dog spredt sig over flere forskellige uddannelser end alene HD- og meritlæreruddannelserne, typisk professionsbacheloruddannelser, f.eks. ved afslag på fritagelse for praktik på baggrund af erhvervs erfaring.

6 af de 10 klager vedrørende merit på baggrund af udenlandske uddannelseskvalifikationer vedrørte merit på universitetsuddannelser, hvortil kom en klage over merit på bacheloruddannelsen på Danmarks Designskole, to på meritlæreruddannelsen og en på HD-uddannelsen.

Alle de indbragte sager vedrørte merit på baggrund af allerede erhvervede uddannelseskvalifikationer, og der har således i lighed med året før ikke været klager over afgørelser om forhåndsmerit.

Sager om realkompetence er fortsat et noget uprøvet område for Kvalifikationsnævnet. Frem til udgangen af 2011 har nævnet modtaget i alt 11 klagesager om anerkendelse af realkompetence, hvoraf 6 er endt med en afgørelse. Alle afgørelserne har vedrørt anerkendelse af realkompetence på en diplomuddannelse, og der er ikke givet medhold i nogen af sagerne.

Kvalifikationsnævnets kompetence

For alle klagesager gælder, at Kvalifikationsnævnet kun tager stilling til det indholdsmæssige/faglige i afgørelsen, altså om der er givet eller forhåndsgodkendt tilstrækkelig merit på uddannelsen, eller om realkompetence er anerkendt i tilstrækkeligt omfang. Klager over retlige forhold som for eksempel lovfortolkning og sagsbehandlingsfejl skal indbringes for det ansvarlige ministerium og ikke for Kvalifikationsnævnet.

For at Kvalifikationsnævnet kan behandle en sag, er det derfor en betingelse, at uddannelsesinstitutionen har truffet en faglig afgørelse og har forholdt sig til de studieelementer, der ønskes fritagelse for. Der skal være argumenteret fagligt for, hvorfor der kan eller ikke kan gives merit – og hvor meget merit (eksempelvis hvor mange ECTS-point) det drejer sig om. Dette vil ofte indebære henvisning til relevant dokumentation (studie-/kompetencebeskrivelser m.v.) og stillingtagen til parternes argumentation i klagen og institutionens udtalelse.

Kvalifikationsnævnet tager udgangspunkt i de rammer, som den berørte uddannelse er tilrettelagt efter (bekendtgørelser, studieordninger mv.) – det vil sige det faglige grundlag, som institutionerne arbejder inden for.

Kvalifikationsnævnet modtager nu og da sager, som falder uden for nævnets formelle kompetenceområde. I 2011 blev sager primært afvist, fordi der var klaget over afslag på optagelse på en kandidatuddannelse. Kvalifikationsnævnet kan ikke tage stilling til spørgsmål om optagelse på en uddannelse. Kvalifikationsnævnet kan alene behandle en afgørelse om godskrivning af udenlandske uddannelseskvalifikationer ind i en dansk universitetsuddannelse (merit).

Seminar for Kvalifikationsnævnet

Den 6. oktober 2011 mødtes ca. 100 af Kvalifikationsnævnets sagkyndige medlemmer til et seminar i anledningen af nævnets nyudpegning. Desuden deltog ca. 15 studieadministrative medarbejdere fra de institutioner, som Kvalifikationsnævnet primært modtager klager fra. Seminaret fandt sted på Syddansk Universitet i Odense.

Seminaret satte blandt andet fokus på nævnets lovgrundlag, baggrunden for nævnets oprettelse og den konkrete sagsbehandling. Desuden blev seminaret brugt til at gøre status over Kvalifikationsnævnets vurderingsprincipper, sådan som principperne har udviklet sig på basis af lovgivningen for nævnets virksomhed, og som de anvendes i forbindelse med nævnets behandling af klager over merit.

Kvalifikationsnævnets vurderingsprincipper

Kvalifikationsnævnet tager udgangspunkt i Lissabon-konventionen, hvis bærende princip er, at en udenlandsk uddannelseskvalifikation skal anerkendes, medmindre der kan påvises væsentlige forskelle i uddannelserne.

Nævnets afgørelser træffes som udgangspunkt på grundlag af en konkret vurdering af samtlige fag. Der tages udgangspunkt i de fag, som ECTS- og indholdsmæssigt ækvi-valerer de(t) fag, som der ønskes fritagelse for. De fag, der herefter ikke kan merit-overføres, undersøges for at fastslå, om der findes delelementer, der tilsammen kan danne grundlag for en fritagelse for et eller flere fag. I visse tilfælde anvendes i stedet en samlet vurdering af, hvilke kompetencer klageren har erhvervet sig.

Nævnet benytter de samme principper, uanset om der søges fritagelse for fag på baggrund af et dansk eller udenlandsk uddannelseselement. Principperne udmøntes løbende i nævnets afgørelser, som det fremgår af de følgende eksempler fra 2011.

Forskellig vægtning af fagområder i to fag/uddannelser

Forskellig vægtning af fagområder i to fag/uddannelser indebærer efter nævnets opfattelse ikke i sig selv, at den studerende mangler de fornødne kompetencer, og at der dermed ikke vil kunne gives fritagelse for fag. Det er derimod afgørende, om centrale fag (grundfag, metodefag og anvendte discipliner) helt mangler eller afviger væsentligt i indhold og omfang.

Der kan som eksempel nævnes en sag fra 2011, hvor der blev klaget over afslag på fritagelse for faget Skatteret på HD 2. del (5 ECTS-point) på baggrund af faget Skatteret

fra HA(jur.) (7 ECTS-point). En sammenligning af de to fags indhold, antal ECTS og læringsmål viste en høj grad af ækvivalens. Kvalifikationsnævnet tillagde det derudover betydning, at faget Skatteret på HD 2. del er et valgfag, hvorfor der bør udvises større fleksibilitet ved meritgivning, end hvis der var tale om et obligatorisk fag.

I en anden sag blev der klaget over manglende fritagelse for det obligatoriske fag Produktpolitik og Innovation (5 ECTS-point) på 2. semester på HD 2. del – Marketing Management. Der blev søgt fritagelse på baggrund af tre projektenheder fra uddannelsen til eksportingeniør. Nævnet vurderede i denne sag, at fagene fra eksportingeniør-uddannelsen ikke havde den behandlingsdybde på de centrale erhvervsøkonomiske og organisatoriske teoriområder, som indgik i det obligatoriske fag Produktpolitik og Innovation på HD-uddannelsen. Nævnet imødekom derfor ikke klageren.

Fag på forskellige uddannelsesniveauer

Det, at et fag er taget på et andet uddannelsesniveau end det fag, der ønskes fritagelse for, er ikke i sig selv afgørende for nævnets vurdering. Hvis der søges om fritagelse for fag på et lavere niveau end i den tidligere uddannelse, ser nævnet især på den uddannelsesmæssige tilgang, herunder på den teoretiske eller praktiske tilgang til faget. Hvis der søges om fritagelse for fag på et højere niveau, sker det altid som en konkret vurdering.

Der er i 2011 eksempler på sager, hvor ovenstående principper har ført til to forskellige afgørelser.

I den ene sag blev der klaget over manglende fritagelse for fag i HD-uddannelsen (1. del) på baggrund af hovedopgaven fra handelsøkonomuddannelsen, der er en erhvervsakademiuddannelse. I denne sag vurderede nævnet, at hverken niveauet eller det konkrete teoriindhold og -anvendelse kunne begrunde merit. Nævnet kunne dermed ikke imødekomme klagen.

I den anden sag blev der klaget over afslag på fritagelse for faget Samfundsøkonomi (10 ECTS) på uddannelsen HD 1. del. Der var søgt om fritagelse primært på baggrund af faget Økonomi (10 ECTS) i akademiuddannelsen til statonom. Kvalifikationsnævnet fandt i denne sag, at det ikke var afgørende, om faget Samfundsøkonomi/Økonomi var bestået som et fag på diplom-/bachelorniveau eller på erhvervsakademiniiveau.

Begge fag udgør 10 ECTS-point, og både Samfundsøkonomi på uddannelsen HD 1. del og Økonomi på akademiuddannelsen til statonom er fag, der skal sikre en samlet forståelse for forskellige sektorer i den samlede økonomi. Nævnet imødekom dermed klagen.

Fritagelse for afsluttende projekt

Der er i tre sager søgt om fritagelse for det afsluttende projekt på HD-uddannelsens 1. del. Sagerne rejste spørgsmålet om formålet med projektet: Er projektet specifikt fagligt, eller giver det mere generelle akademiske kompetencer? Og hvordan vægtes det i afgørelserne om fritagelse?

Klagen er imødekommet i to af de tre sager, idet nævnet har vurderet, at klagerne via specialet i deres kandidatuddannelse (jura, sociologi) har dokumenteret at have opnået det faglige og teoretiske formål og læringsmål, som skal dokumenteres via projektet på HD 1. del. I den sidste sag blev klagen ikke imødekommet, da nævnet vurderede, at afgangsprojektet på diplomingeniøruddannelsen i produktionsteknik ikke sandsynliggjorde, at formål og læringsmål i fagbeskrivelsen fra HD 1. dels "afsluttende projekt" var opnået.

Fritagelse på baggrund af erhvervs erfaring

I 9 af de 33 sager, som nævnet modtog i årets løb, er der klaget over manglende fritagelse for praktikkdelen eller teoretiske elementer i en uddannelse på baggrund af erhvervs erfaring. Nævnet har truffet afgørelse i 4 af de 9 sager, idet de øvrige klager enten er frafaldet, henlagt eller afvist.

I alle fire sager har nævnet vurderet, at erhvervs erfaringen ikke opfyldte kravene til praktik eller de teoretiske elementer, for eksempel ud fra:

- at erfaringerne ikke dækkede alle professionsfelter og vidensområder
- at der ikke havde været et mål for arbejdet, og at arbejdet ikke er set i forhold til den teoretiske del af uddannelsen, sådan som det er tilfældet med et praktikforløb
- at det ikke var dokumenteret, at der var opnået de kompetencer i fagene, som fremgår af studieordningen.

Nævnet har med disse afgørelser ikke på nogen måde truffet afgørelser om, at erhvervs erfaring ikke kan give fritagelse for praktik- eller uddannelseselementer, hvis det er muligt inden for uddannelsesbekendtgørelsens rammer. Der skal imidlertid være dokumentation for, at uddannelsens læringsmål er opfyldt gennem erhvervs erfaringen.

Transparens og sammenlignelighed

Anerkendelse af uddannelseskvalifikationer og kompetencer på tværs af grænserne søges fortsat fremmet ved at udvikle kvalifikationsrammer og andre redskaber, som gør det lettere at forstå og sammenligne uddannelserne.

Kvalifikationsrammer

For at lette den gensidige anerkendelse af uddannelser skal EU's medlemsstater senest i løbet af 2012 have oprettet nationale kvalifikationsrammer eller lignende og knytte dem til den Europæiske Kvalifikationsramme, EQF, gennem en referenceproces med deltagelse af udenlandske eksperter. I referenceprocessen sammenlignes niveauer og beskrivelser af læringsudbytte i de nationale kvalifikationsrammer med den europæiske kvalifikationsramme.

Alle uddannelser i det danske formelle uddannelsessystem har siden 2010 været indplaceret i den Danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring. Den danske referenceproces blev afsluttet i sommeren 2011, hvor referencerapporten blev forelagt EQF Advisory Group ved et møde under en formandskabskonference i Budapest. Den danske rapport blev godt modtaget af EQF Advisory Group, og efterfølgende blev rappor-

ten og sammenligningen af de danske og europæiske niveauer optaget på den nye EQF-portal, <http://ec.europa.eu/eqf/>. Portalen forventes at blive et nyttigt transparens-værktøj til brug for vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelser, efterhånden som medlemslandene afslutter deres referenceprocesser.

Afslutningen af den danske referenceproces blev markeret i september 2011 ved et seminar, der samlede ca. 100 deltagerne fra uddannelsesinstitutioner, faglige udvalg og efteruddannelsesudvalg, fagforeninger, Dansk Industri samt organisationer og myndigheder på uddannelsesområdet. Seminaret gav et overblik over arbejdet med den danske kvalifikationsramme, og hvordan kvalifikationsrammen kan bruges til at fremme gennemsigtighed og mobilitet nationalt og i europæisk sammenhæng.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering er det danske kontaktpunkt for EQF og informerer om sammenhængen mellem den danske kvalifikationsramme og EQF.¹⁵

¹⁵ Læs mere på www.kvalifikationsrammen.dk.

3. Anerkendelse til lovregulerede erhverv

Introduktion

Lovregulerede erhverv er kendetegnet ved, at man ifølge lovgivningen skal have nogle bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for at få adgang til at udøve erhvervene. Ansvar for adgangen til udøvelse af de lovregulerede erhverv er forankret hos kompetente myndigheder, som afgør, om den enkelte ansøger opfylder betingelserne for at udøve erhvervet, herunder hvorvidt kravene til ansøgerens samlede erhvervsmæssige kvalifikationer er opfyldt.

Her i beretningen oplyses om udviklingen inden for de lovregulerede erhverv, der er omfattet af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark.¹⁶ Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (tidligere Styrelsen for International Uddannelse) har ansvaret for denne lov og har det overordnede ansvar for, at EU's anerkendelsesdirektiv gennemføres og anvendes ensartet og korrekt.¹⁷ Styrelsen varetager de tre hovedfunktioner, som er fastsat i direktivet: koordinatorfunktionen, kontaktpunktsfunktionen og funktionen som medlem af det såkaldte artikel 58-udvalg.

Anerkendelsesdirektivet og andre regler

Der skelnes overordnet mellem de sager, der er omfattet af EU's regler om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og de øvrige sager. Man har krav på at få sin ansøgning behandlet efter EU's anerkendelsesdirektiv, hvis man er statsborger i et EU/EØS-land eller et land, som EU har indgået aftale med herom (Schweiz), og har sine erhvervsmæssige kvalifikationer fra et af disse lande. Som statsborger fra et af disse lande har man desuden ret til at få uddannelsesbeviser fra tredjelande behandlet efter anerkendelsesdirektivet, hvis man har fået uddannelsesbeviset anerkendt i et EU/EØS-land eller Schweiz og i dette land har en attesteret erhvervserfaring af tre års varighed inden for det pågældende erhverv.

Inden for EU-sagerne skelnes der mellem ansøgninger om etablering (permanent arbejde) og levering af tjenesteydelser (midlertidigt og lejlighedsvist arbejde).

Anerkendelsesdirektivet handler alene om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Anerkendelsesdirektivet fastsætter ikke regler om sikkerhed på arbejdspladser, beskæftiger sig ikke med arbejdsmiljøforhold og regulerer ikke ansættelsesforhold, lønforhold i medlemsstaterne eller udstationeringsforhold. Disse forhold ligger således uden for anerkendelsesdirektivets område.

De faglige og administrative adfærdsregler, som nævnes i direktivet, er direkte knyttet til erhvervsmæssige kvalifikationer. Det er tale om regler for definition af erhverv, brug af titel, grov forsømmelse, som er direkte og specifikt knyttet til forbrugerbeskyt-

¹⁶ Loven blev senest ændret den 1. januar 2010, se lovbekendtgørelse nr. 189 af 12. februar 2010.

¹⁷ Direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

telse og sikkerhed, samt disciplinære bestemmelser, som gælder i værtslandet for personer, der udøver det samme erhverv.

Inden for visse sundheds- og lærererhverv har nordiske statsborgere med nordiske erhvervsmæssige kvalifikationer desuden automatisk anerkendelse med henblik på adgang til erhvervsudøvelse ifølge nordiske overenskomster. Samtidig gælder der inden for visse områder, navnlig inden for søfartserhverv, særlige internationale konventioner, som har fortrinsret i forhold til andre retsregler. Visse erhvervsområder såsom revisorområdet og advokatområdet er omfattet af sektorale EU-regler, hvilket indebærer, at anerkendelsesdirektivet gælder subsidiært. For maritime erhverv, der har tilknytning til handelsflåden gælder der specifikke EU-direktiver om minimumsuddannelseskrav for søfarende, hvorfor anerkendelsesdirektivet ikke finder anvendelse.

Ansøgninger, der ikke er omfattet af nogen af de ovennævnte regler, behandles i overensstemmelse med de danske retsregler, der gælder for det enkelte erhverv.

Koordinatorfunktionen

Som dansk koordinator medvirker Styrelsen for Universiteter og Internationalisering til udarbejdelsen og gennemførelsen af EU-regler om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og har i denne egenskab ansvar for at repræsentere Danmark i forbindelse med forhandlingerne om anerkendelsesdirektivet. Styrelsen repræsenterer Danmark i koordinationsgruppen under Europa-Kommissionens generaldirektorat for det Indre Marked og har ansvaret for at varetage de danske interesser på området i EU, koordinere og overvåge de danske kompetente myndigheders administration af direktivet samt drage omsorg for, at direktivet gennemføres og anvendes ensartet på de berørte erhvervsområder.

Det følger af koordinatorfunktionen, at styrelsen indsamler alle relevante oplysninger om direktivets gennemførelse i Danmark, indsamler og sammenligner oplysninger om kvalifikationskravene på de områder, der er omfattet af direktivet, indberetter til Europa-Kommissionen om anvendelsen af direktivet og redegør for eventuelle problemer med anvendelsen af direktivet. Styrelsen fungerer som et bindeled mellem Europa-Kommissionen og de danske kompetente myndigheder og videreformidler Europa-Kommissionens retningslinjer til de relevante kompetente myndigheder. Desuden står styrelsen for fortolkning af direktivets regler og for vejledning til danske myndigheder i forbindelse med gennemførelse og anvendelse af direktivet på de enkelte erhvervsområder.

Kontaktpunktsfunktionen

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering varetager funktionen som kontaktpunkt efter anerkendelsesdirektivets artikel 57. Kontaktpunktets opgaver er at give borgere og kontaktpunkter i de øvrige medlemsstater alle nødvendige oplysninger i forbindelse med anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer efter anerkendelsesdirektivet, især oplysninger om den nationale lovgivning om erhvervsudøvelse, herunder social- og arbejdsmarkedslovgivning, og, hvis det er relevant, fagets regler. Desuden bistår kontaktpunktet borgerne med at udnytte de rettigheder, som anerken-

delsesdirektivet giver dem, om nødvendigt gennem samarbejde med de øvrige kontaktpunkter og værtsmedlemsstatens kompetente myndigheder.

Kontaktpunktet samarbejder med de danske kompetente myndigheder, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og virksomheder, når de har behov for yderligere information eller for at få kontakt til kompetente myndigheder i andre lande. Kontaktpunktet besvarer desuden ofte henvendelser fra tredjelandsstatsborgere om betingelserne for adgang til et givet lovreguleret erhverv i Danmark, om procedurer for ansøgning om autorisation, om klageadgang m.v.

Erhverv og myndigheder

Knap 120 lovregulerede erhverv i Danmark er omfattet af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv. Tabel 9 nedenfor viser en vejledende oversigt over erhvervene per juni 2012.¹⁸ Ansvar for adgangen til at udøve erhvervene er aktuelt fordelt mellem 20 kompetente myndigheder.

Tabel 12: Lovregulerede erhverv under lov om adgang til udøvelse af visse erhverv

Myndighed	Erhverv
Arbejdstilsynet	Arbejde med asfaltmaterialer
	Arbejde med epoxy og isocyanater
	Arbejde med styren
	Arbejde med svejsning
	Asbestnedrivning
	Elevatormontør
	Fører af gaffelstabler
	Fører af gaffeltruck
	Fører af teleskoplæsser
	Kedelpasser
	Koordinator på byggepladser
	Kranfører
	Kølemontør
	Polyesterstøbning
	Stilladsopstiller
Beredskabsstyrelsen	Brandmand
	Brandteknisk sagsbehandler
	Holdleder i redningsberedskabet
	Indsatsleder i redningsberedskabet
Energistyrelsen	Ansvarlig for boreoperationer på offshoreanlæg m.v.
	Arbejde med asbest på offshoreanlæg
	Arbejde med biologiske agenser på offshoreanlæg
	Arbejde med epoxy og isocyanater på offshoreanlæg m.v.
	Arbejde med opstilling af stilladser på offshoreanlæg

¹⁸ Der kommer løbende nye lovregulerede erhverv til, mens lovreguleringen ophæves for andre erhverv. Listen over erhverv omfattet af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv opdateres på www.iu.dk/le.

Myndighed	Erhverv
	<p>Arbejde med styren på offshoreanlæg</p> <p>Arbejde med svejsning på offshoreanlæg</p> <p>Arbejde som gaffeltruckfører samt fører af gaffelstabler på offshoreanlæg</p> <p>Arbejde som kranfører på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Brandmand på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Brandslukningsleder på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Brøndkontrol på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Energikonsulent</p> <p>Førstehjælper på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Grundlæggende sikkerhedsuddannelse for alle ansatte på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Offshore Medic</p> <p>Operatørens repræsentant på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Redningsbådsfører m.v. på offshoreanlæg m.v.</p> <p>Skorstensfejer</p> <p>Teknisk ekspert til eftersyn af kedel- og varmeanlæg</p> <p>Underviser i sikkerheds- og sundhedsarbejde på offshoreanlæg m.v.</p>
Erhvervsstyrelsen (tidligere Erhvervs- og Byggestyrelsen)	<p>Bygningssagkyndig</p> <p>Ejendomsmægler</p>
Erhvervsstyrelsen (tidligere Erhvervs- og Selskabsst.)	<p>Dispachør</p> <p>Registreret revisor</p> <p>Statsautoriseret revisor</p> <p>Translatør og tolk</p>
Finanstilsynet	<p>Aktuar</p> <p>Bank- og investeringsrådgiver (person, der rådgiver om visse investeringsprodukter)</p> <p>Forsikringsformidler</p>
Fødevarestyrelsen	<p>Behandler af fødevarer</p> <p>Dyrlæge</p> <p>Hesteinseminør</p> <p>Kvæginseminør</p> <p>Opdræt af visse dyrearter: hjortedyr, strudsefugle, ræve og fjer-vildt</p> <p>Pelsdyrinseminør</p> <p>Svineinseminør</p> <p>Veterinær tekniker</p>
Ingeniørforeningen i Danmark IDA	Anerkendt statiker
Justitsministeriet, Civil- og Politiafd.	<p>Advokat</p> <p>Autoriseret kontrollør ved bestemte idrætsbegivenheder</p>
Kort- og Matrikelstyrelsen	Landinspektør
Lodstilsynet	Lods
Miljøstyrelsen	<p>Ansæt på deponeringsanlæg</p> <p>Sprøjtetecertifikat (erhvervsmæssig anvendelse af godkendelsespligtige kemiske bekæmpelsesmidler til beskyttelse, bekæmpelse og regulering af plantevækst)</p> <p>Støjmålinger og -beregninger</p>

Myndighed	Erhverv
Ministeriet for Børn og Undervisning	Lærer i dansk for voksne udlændinge
NaturErhvervstyrelsen	Dyrker af genetisk modificerede afgrøder
Naturstyrelsen	Brøndborer Driftsleder på renseanlæg Rottebekæmpelse
Psykolognævnet	Autoriseret psykolog Psykolog - beskyttet titel
Rigspolitiet	Dørmand i virksomheder med alkoholbevilling Kørelærer Vagtvirksomhed
Sikkerhedsstyrelsen	Autoriseret elinstallatør Festfyrværker Gas-, vand- og sanitetsmester Kloakmester Vand- og sanitetsmester
Styrelsen for Universiteter og Internationalisering	Lærer i de gymnasiale uddannelser (STX, HF, HHX og HTX) Lærer i Folkeskolen/Folkeskolelærer
Sundhedsstyrelsen	Ambulanceassistent Ambulancebehandler Ambulancebehandler med særlig kompetence Bandagist Bioanalytiker Ergoterapeut Fodterapeut Fysioterapeut Jordemoder Kiropraktor Klinisk diætist Klinisk tandtekniker Kontaktlinseoptiker/Optommetrist Læge Optiker Radiograf Social- og sundhedsassistent Speciallæge Specialsygeplejerske Specialtandlæge Sygeplejerske Tandlæge Tandplejer
Sundhedsstyrelsen (tidligere Lægemiddelstyrelsen)	Farmaceut Farmakonom
Søfartsstyrelsen	Erhvervsdykker Fisker Fiskeskipper

Myndighed	Erhverv
	Maskinchef (på fiskeskibe)
	Maskinmester (på fiskeskibe)
	Skibsassistent/matros og motormand
	Skibskok
	Styrmand (på fiskeskibe)
	Øvrige erhverv, hvor der af Søfartsstyrelsen kræves et sikkerhedskursus af ca. 3 dages varighed

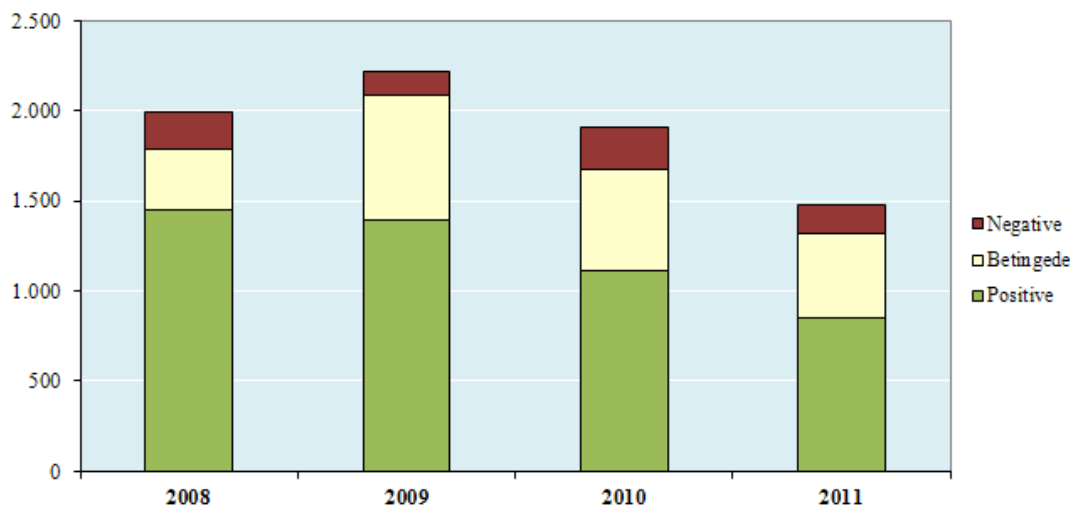
De kompetente myndigheders afgørelser

Dette afsnit giver et overblik over de kompetente myndigheders behandling af ansøgninger om autorisation og lignende i forbindelse med etablering. Tallene bygger på de kompetente myndigheders årlige statistiske indberetning til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering.

Samlet blev der udstedt 1.476 afgørelser i 2011, hvilket var 23 procent færre end i 2010 (1.907 afgørelser) og en fortsat tilbagegang i forhold til 2009 (2.218 afgørelser), som det også fremgår af figur 2 nedenfor.

Det er fortsat Sundhedsstyrelsen, der træffer hovedparten af afgørelserne: 67 procent i 2011 (mod 76 pct. i 2010). 94 procent af afgørelserne lå fortsat hos tre myndigheder: Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (19 pct.) og Arbejdstilsynet (8 pct.).

Figur 2: De kompetente myndigheders afgørelser efter afgørelsens art

Tabel 13 nedenfor viser, hvordan de enkelte myndigheders afgørelser i 2011 fordelte sig efter afgørelsernes art, og ændringerne i forhold til 2010. I tabellen optræder kun de myndigheder, der har truffet afgørelser på området i 2011.

Tabel 13: Afgørelser i 2011 efter myndighed og afgørelsens art

Myndighed	Positive		Betingede		Negative		I alt	Ændring seneste år
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.		
Sundhedsstyrelsen	597	61%	299	30%	90	9%	986	-456
Styrelsen for Universiteter og Internationalisering (tidl. Styrelsen for International Uddannelse)	74	27%	154	55%	50	18%	278	24
Arbejdstilsynet	121	100%	0	–	0	–	121	13
Fødevarestyrelsen	11	46%	0	–	13	54%	24	-4
Sundhedsstyrelsen (tidligere Lægemiddelstyrelsen)	7	30%	14	61%	2	9%	23	-12
Søfartsstyrelsen	21	100%	0	–	0	–	21	2
Psykolognævnet	10	77%	0	–	3	23%	13	-6
Naturstyrelsen	5	100%	0	–	0	–	5	5
Erhvervsstyrelsen (tidligere Erhvervs- og Selskabsstyrelsen)	0	–	0	–	3	100%	3	3
Miljøstyrelsen	1	100%	0	–	0	–	1	1
Rigspolitiet	0	–	1	1	0	–	1	1
Andre myndigheder	–	–	–	–	–	–	–	-2
I alt	847	57%	468	32%	161	11%	1.476	-431

Samlet er der kun sket små forskydninger i fordelingen på umiddelbart positive afgørelser (tildeling af fuld adgang til udøvelse af det pågældende erhverv), betingede godkendelser og negative afgørelser (afslag). Andelen af positive afgørelser var i 2011 57 procent, dog med en faldende andel positive afgørelser hos nogle myndigheder, navnlig Fødevarestyrelsen og Lægemiddelstyrelsen (nu Sundhedsstyrelsen). 32 procent af afgørelserne var betingede, og 11 procent negative.

I afgørelserne efter EU-regler ses en langt højere andel positive afgørelser end i øvrige afgørelser, dvs. afgørelser vedrørende personer med statsborgerskab og/eller uddannelse fra tredjelande: Af afgørelserne efter EU-regler i 2011 var 87 procent positive, 8 procent betingede, og 4 procent negative. Af de øvrige afgørelser var kun 8 procent positive, mens 70 procent var betingede¹⁹ og 22 procent negative.

Uddannelseskvalifikationerne kom i 62 procent af sagerne fra EU/EØS-medlemsstater (mod 66 pct. året før).

¹⁹ "Betingede afgørelser" er ikke det samme i sager efter EU-reglerne som i øvrige sager: Efter EU-reglerne kan der kun stilles krav om at bestå en egnethedsprøve eller gennemgå en prøvetid (efter ansøgerens eget valg), eller i visse tilfælde at dokumentere erhvervs erfaring. I de øvrige sager følges danske retsregler, og her kan betingede afgørelser også indebære krav om at gennemføre supplerende uddannelse.

Udviklingen inden for de enkelte erhverv

Antallet af afgørelser for de enkelte erhverv og deres fordeling efter afgørelsernes art fremgår af tabel 14 nedenfor. I tabellen optræder kun de erhverv, for hvilke der er truffet afgørelser i 2011.²⁰

Tabel 14: Afgørelser i 2011 efter erhverv og afgørelsens art

Erhverv	Positive		Betingede		Negative		I alt	Ændring seneste år
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.		
Ambulancefører	1	50%	1	50%	0	0%	2	-7
Asbestnedrivning	1	100%	0	0%	0	0%	1	1
Bioanalytiker	9	56%	3	19%	4	25%	16	-3
Brøndborer	5	100%	0	0%	0	0%	5	5
Dyrlæge	11	46%	0	0%	13	54%	24	-4
Ergoterapeut	4	100%	0	0%	0	0%	4	0
Erhvervsdykker	5	100%	0	0%	0	0%	5	2
Farmaceut	5	31%	11	69%	0	0%	16	-11
Farmakonom	2	29%	3	43%	2	29%	7	-1
Fisker	2	100%	0	0%	0	0%	2	-3
Fiskeskipper	9	100%	0	0%	0	0%	9	1
Fodterapeut	1	33%	0	0%	2	67%	3	2
Fysioterapeut	21	46%	24	52%	1	2%	46	-19
Jordemoder	5	36%	4	29%	5	36%	14	-1
Kiropraktor	3	60%	2	40%	0	0%	5	2
Klinisk diætist	1	100%	0	0%	0	0%	1	-1
Klinisk tandtekniker	0	0%	0	0%	2	100%	2	0
Kontaktlinseoptiker/Optomtrist	3	75%	1	25%	0	0%	4	4
Kranfører	13	100%	0	0%	0	0%	13	8
Kølemontør	1	100%	0	0%	0	0%	1	-1
Kørelærer	0	0%	1	100%	0	0%	1	1
Læge	163	57%	124	43%	1	0%	288	-85
Lærer i de gymnasiale uddannelser (stx, hf, hbx, htx)	43	29%	70	48%	33	23%	146	45
Lærer i Folkeskolen	31	23%	84	64%	17	13%	132	-21
Maskinchef på fiskeskibe	3	100%	0	0%	0	0%	3	1
Optiker	7	88%	1	13%	0	0%	8	1
Psykolog	10	77%	0	0%	3	23%	13	-6
Radiograf	3	60%	2	40%	0	0%	5	-17
Social- og sundhedsassistent	134	66%	28	14%	40	20%	202	-267
Speciallæge	139	100%	0	0%	0	0%	139	-15
Sprøjtefører - kemiske bekæmpelsesmidler	1	100%	0	0%	0	0%	1	1
Stilladsopstiller	6	100%	0	0%	0	0%	6	3

²⁰ Mere detaljeret statistik for sager, der er behandlet efter EU's anerkendelsesdirektiv, kan findes i Europa-Kommissionens database over de lovregulerede erhverv: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof.

Erhverv	Positive		Betingede		Negative		I alt	Ændring seneste år
Styrmand på fiskeskibe	2	100%	0	0%	0	0%	2	1
Sygeplejerske	66	41%	79	49%	15	9%	160	-88
Tandlæge	36	43%	30	36%	18	21%	84	37
Tandplejer	1	33%	0	0%	2	67%	3	1
Translatør og tolk	0	0%	0	0%	3	100%	3	3
Truckfører	100	100%	0	0%	0	0%	100	2
Andre erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-2
I alt	847	57%	468	32%	161	11%	1.476	-431

Sundhedserhvervene har haft en fortsat og betydelig nedgang i antallet af afgørelser, med tandlægeerhvervet som eneste væsentlige undtagelse.

Som egentlige afgørelser tæller Sundhedsstyrelsen kun afgørelser om varig autorisation og om betingelser for at opnå varig autorisation. Ud over tallene i tabellen er der i 2011 udstedt 30 midlertidige autorisationer til læger fra tredjelande. Også dette tal er dalet: fra 78 i 2010 og 126 i 2009.

Vedrørende **søfartserhverv** skal det bemærkes, at menige søfarende (skibsassistenter, matroser, motormænd) og skibskokke ikke optræder i beretningens tal, da der normalt ikke udstedes dansk anerkendelsesbevis for disse grupper. Menige søfarende og skibskokke i skibe i Dansk Internationalt Skibsregister behøver ikke anerkendelse af deres uddannelse, når de har en godkendt STCW "basic training" m.m.

Sagsbehandlingstid

Samlet set har de kompetente myndigheder ifølge deres indberetninger for 2011 holdt sagsbehandlingstiden under tre måneder i langt størsteparten af de behandlede sager, nemlig ca. 86 pct., hvilket er en forbedring i forhold til ca. 71 pct. året før. Tallene for sagsbehandlingstid oplyses dog med forbehold for forskelle i opgørelsesmetoder og manglende indberetning af sagsbehandlingstider for nogle af erhvervene, bl.a. fordi der ikke måles sagsbehandlingstid for speciallægeanerkendelser.

Tabel 15 nedenfor viser den omtrentlige fordeling af afgørelser efter sagsbehandlingstid i hele måneder.

Tabel 15: Afgørelser i 2011 efter sagsbehandlingstid i måneder*)

Sagsbehandlingstid	EU/EØS-sager	Øvrige sager	Alle sager
Mindre end 1 måned	70%	32%	54%
Mellem 1 og 2 mdr.	14%	29%	20%
Mellem 2 og 3 mdr.	7%	16%	11%
Mellem 3 og 4 mdr.	2%	3%	2%
Mellem 4 og 5 mdr.	1%	5%	3%
Mellem 5 og 6 mdr.	1%	3%	2%
Over 6 mdr.	5%	12%	8%
I alt	100%	100%	100%

*) Med forbehold for, at der kun er indberettet sagsbehandlingstid for 91 procent af afgørelserne.

Der gælder EU-regler for sagsbehandlingstiden, når en autorisationsansøgning behandles efter reglerne i anerkendelsesdirektivet. Fristen er fastsat til tre måneder fra det tidspunkt, hvor den kompetente myndighed har modtaget alle de krævede dokumenter. Dog er der mulighed for i særlig vanskelige tilfælde at forlænge fristen med en måned, med undtagelse af de erhverv, der er omfattet af anerkendelsesdirektivets bestemmelser om automatisk anerkendelse på baggrund af fælles minimumsuddannelseskra- v (læge, tandlæge, sygeplejerske, jordemoder, farmaceut, dyrlæge) eller af direktivets bestemmelser om automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervs- erfaring (lovregulerede erhverv under Sikkerhedsstyrelsens ansvar).

Pligtmæssig vurdering

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering samarbejder med de kompetente myndigheder og med uddannelsesinstitutioner i forbindelse med den såkaldte pligt- mæssige vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, som i en del tilfælde skal indgå i myndighedernes afgørelser om autorisation.

Sådan fungerer pligtmæssig vurdering

Formålet med den såkaldte pligtmæssige vurdering er at understøtte de kompetente myndigheders sagsbehandling og sikre, at vurderingen af udenlandske uddannelses- kvalifikationer lever op til gældende standarder.

Den enkelte kompetente myndighed har som udgangspunkt pligt til at indhente en vurdering af uddannelseskvalifikationerne fra Styrelsen for Universiteter og Inter- nationalisering, når myndigheden ikke på det foreliggende grundlag kan anerkende ansøgerens udenlandske erhvervmæssige kvalifikationer fuldt ud. Undtaget for pligtmæssig vurdering er dog ansøgninger, der behandles efter anerkendelsesdirek- tivets regler om automatisk anerkendelse af kvalifikationer, og myndigheder, der har opnået fritagelse.²¹

Den pligtmæssige vurdering kan ikke mindst have betydning for afgørelsen om au- torisation, når de faglige kvalifikationer er opnået i lande uden for EU/EØS og Schweiz, for i sådanne sager mangler der ofte informationer om, hvad den enkelte uddannelse indeholder, og hvilke rettigheder den giver.

I den forbindelse undersøger styrelsen, om de medbragte uddannelseskvalifikationer er opnået på en uddannelsesinstitution, der er offentligt anerkendt i uddannelseslan- det, og oplyser om uddannelsesniveaue- t i forhold til det danske uddannelsessystem. Desuden indhenter styrelsen fra en relevant dansk uddannelsesinstitution en ind- holdsmæssig vurdering af den udenlandske uddannelse, herunder om de udenland- ske kvalifikationer i det væsentligste kan sidestilles med indholdet af den tilsvaren- de danske uddannelse. Hvis den udenlandske uddannelse ikke kan sidestilles, oply- ser uddannelsesinstitutionen, hvilke faglige elementer ansøgeren skal supplere med for at have kvalifikationer på niveau med den danske uddannelse.

²¹ Den pligtmæssige vurdering følger af § 2a i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer (lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007).

Styrelsen sender den kompetente myndighed sin samlede vurdering, som er bindende for myndighedens afgørelse, for så vidt angår ansøgerens uddannelseskvalifikationer.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering modtog i 2011 42 anmodninger om pligtmæssig vurdering fra de kompetente myndigheder, en nedgang på 36 procent i forhold til 2010. Det er primært Fødevarestyrelsen, Lægemiddelstyrelsen og Psykolognævnet, der har anmodet styrelsen om en sådan vurdering.

På baggrund af nedgangen i antallet af anmodninger i 2011 vil styrelsen tage kontakt til de relevante kompetente myndigheder for at sikre, at de er opmærksomme på pligten til at indhente en vurdering fra styrelsen.

Sundhedsstyrelsen og Søfartsstyrelsen har en generel fritagelse for den pligtmæssige vurdering på grundlag af redegørelser for deres procedurer, kriterier og praksis i forhold til vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Styrelsen har ikke i 2011 modtaget anmodninger om fritagelse fra andre kompetente myndigheder.

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en pligtmæssig vurdering, fra en sag er fuldt oplyst, var i 2011 47 dage (mod 41 dage i 2010) inklusive den tid, der går med at høre en relevant uddannelsesinstitution. De pligtmæssige vurderinger er højt prioriterede i styrelsen, og sagerne ekspederes i de fleste tilfælde med få dages liggetid i styrelsen. Imidlertid modtages en del af anmodningerne om pligtmæssig vurdering fra kompetente myndigheder i perioder, der ligger tæt på en ferie eller eksamensperiode, hvilket kan medføre forlænget sagsbehandlingstid, når uddannelsesdokumenterne sendes til ækvivalensvurdering hos den relevante høringspart.

Tjenesteydere fra EU/EØS-lande

Hvis man er statsborger og etableret som erhvervsudøver i et andet EU/EØS-land, har man efter EU's anerkendelsesdirektiv ret til at udøve sit erhverv midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark, hvis man forinden sender en skriftlig anmeldelse til den kompetente myndighed. Kravet om anmeldelse gælder dog kun, hvis det indgår i de regler, der i Danmark gælder for erhvervet.

Der blev i 2011 indgivet 449 forudgående anmeldelser om levering af tjenesteydelser (se tabel 16 nedenfor). Det var 66 procent flere end i 2010 og 34 procent flere end i 2009 (det første hele år, efter at reglerne om anmeldelse blev gennemført). Tallene bygger på de kompetente myndigheders indberetning til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering.

Arbejdstilsynets område modtager fortsat langt de fleste af anmeldelserne fra midlertidige tjenesteydere: 97 procent i 2011. Der meldte sig især flere truckførere end året før, hvilket bragte antallet tilbage på samme niveau som i 2009. Samtidig kom der flere for at udføre kranfører-, teleskoplæsser-, stillads- og svejsearbejde.

Tabel 16: Tjenesteyderes forudgående anmeldelser efter myndighed og erhverv

Myndighed	Erhverv	2010	2011	Ændring seneste år	
Arbejdstilsynet	Asbestnedrivning	0	8	8	–
Arbejdstilsynet	Epoxyarbejde	0	1	1	–
Arbejdstilsynet	Kranfører	50	76	26	52%
Arbejdstilsynet	Kølemontør	27	23	-4	-15%
Arbejdstilsynet	Stilladsarbejder	15	49	34	227%
Arbejdstilsynet	Svejsjer	2	46	44	2200%
Arbejdstilsynet	Teleskoplæsser	6	45	39	650%
Arbejdstilsynet	Truckfører	116	187	71	61%
Københavns Politi	Vagt	0	2	2	–
Naturstyrelsen	Brøndborer	10	3	-7	-70%
Rigspolitiet	Dørmand	0	1	1	–
Sundhedsstyrelsen	Læge	8	8	0	0%
<i>Andre erhverv</i>		37	–	–	–
I alt		271	449	178	66%

Anmeldelserne kom fortrinsvis fra personer etableret i Tyskland (33 pct.), Norge (20 pct.), Polen (17 pct.) og Sverige (12 pct.).

Der blev i 2011 gennemført forudgående kontrol af tjenesteyderes kvalifikationer i 392 sager (mod 119 sager året før), og i alle disse tilfælde blev der givet adgang til at udøve erhvervet.

Revision af anerkendelsesdirektivet

Europa-Kommissionen fremsatte den 19. december 2011 forslag til en revision af anerkendelsesdirektivet. Forslaget er udarbejdet på grundlag af Kommissionens grønne bog vedrørende modernisering af anerkendelsesdirektivet og en række evalueringer (se afsnittet om forberedelserne til direktivrevisionen på side 39).

Revisionen af direktivet udgør et af de tolv nøgleinitiativer i Europa-Kommissionens ”Akt for det indre marked”, som er en pakke, der skal skabe vækst og job i EU. Det overordnede formål med revisionen er, at direktivet i højere grad skal bidrage til fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU og dermed bidrage til at skabe vækst og job i EU.

Erhvervspas og andre nyheder

Som den vigtigste fornyelse skal der ifølge forslaget indføres et europæisk erhvervspas (European Professional Card), som gør det lettere og hurtigere for borgerne at få anerkendt deres kvalifikationer, når de gerne vil udøve deres erhverv i en anden medlemsstat. Erhvervspasset er et elektronisk certifikat, som den ansvarlige myndighed i hjemlandet udsteder og lægger ind i det eksisterende Informationssystem for det Indre Marked (IMI).

Forslaget indeholder også andre nyheder:

- Bedre adgang til information og ansøgning via servicedirektivets kvikskranker, som udvides til at omfatte alle professioner.
- Ajourføring af uddannelseskravene for de erhverv, hvor der sker automatisk anerkendelse: læger, tandlæger, farmaceuter, sygeplejersker, jordemødre, dyrlæger og arkitekter.
- Metoder til at udvide den automatiske anerkendelse til at omfatte flere erhverv. Faglige organisationer skal kunne forelægge forslag til Europa-Kommissionen om en fælles prøve eller et fælles uddannelsesprogram, med henblik på automatisk anerkendelse af kvalifikationer.
- Obligatorisk anvendelse af IMI og indførelse af et system for varsling om sundhedspersoner, som har fået forbud mod at udøve deres erhverv i en anden medlemsstat.
- Mulighed for at give delvis adgang til at udøve et erhverv, når kvalifikationerne ikke rækker til fuld adgang.
- Gennemgang af de lovregulerede erhverv for at se, om nogle af dem ikke behøver at være lovregulerede, med udgangspunkt i såvel traktatens regler om diskriminationsforbud som medlemsstaternes hensyn til at regulere adgang til udøvelse af visse erhverv.
- Mulighed for, at en EU/EØS-borger, som kommer fra en medlemsstat, hvor den pågældendes erhverv ikke er lovreguleret, kan få sin autorisationsansøgning behandlet og anerkendt efter reglerne i direktivet.
- Mulighed for, at dimittender kan få anerkendt et "traineeship" fra en anden medlemsstat efter reglerne i direktivet.
- Mulighed for, at medlemsstaterne kan stille specifikke krav om egnethedsprøve og brug af "notar"-titel inden for notarerhvervet.
- Afklaring af krav om bestemte sprogkompetencer, især for sundhedspersoner.
- Afklaring og opdatering af de former for erhvervsvirksomhed, der er opført i direktivets bilag IV vedrørende anerkendelse på grundlag af erhvervserfaring.
- En mere klar og effektiv notifikationsprocedure, når en medlemsstat ønsker at få optaget en ny eller redigeret en eksisterende uddannelsestitel i direktivets bilag V vedrørende automatisk anerkendelse på grundlag af koordinering af mindstekrav til uddannelse.
- Beføjelse til Europa-Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter og implementeringsretsakter.

Desuden foreslås der ændringer af kravene inden for nogle af de erhvervsområder, der er omfattet af reglerne om automatisk anerkendelse:

- Sygeplejerske- og jordemoderuddannelser skal som adgangskrav have 12 års forudgående almen skolegang i stedet for som nu 10 års almen skolegang.
- For arkitekterhvervet (som ikke er lovreguleret i Danmark) stilles krav om superviseret praktisk erfaring af henholdsvis 2 og 1 års varighed efter en afsluttet arkitektuddannelse af henholdsvis 4 og 5 års varighed.
- Der gives mulighed for meritoverførsel for dele af speciallægeuddannelser, hvor uddannelserne overlapper hinanden, og der åbnes mulighed for oprettelse af visse læge- og tandlægespecialer, når specialet findes i en tredjedel af medlemsstaterne.

Forhandlingerne

Forhandlingerne om ændringsforslaget er påbegyndt i januar 2012 under det danske EU-formandskab.

Forslaget vil blive behandlet i Europa-Parlamentets udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO). Det forventes, at IMCO gennemfører en offentlig høring af forslaget og offentliggør en rapport efter sommeren 2012. I en betænkning af 26. oktober 2011 anbefalede IMCO blandt andet, at der sker en forenkling af eksisterende anerkendelsesprocedurer til gavn for borgere, en ajourføring af visse eksisterende bestemmelser og en opgradering af den offentlige sundhed og sikkerhed.

De forhandlinger, som knytter sig til revisionen af anerkendelsesdirektivet, hører under Rådet for Konkurrenceevne (Indre Marked). Det er derfor den danske erhvervs- og vækstminister, der har ressortansvaret for dette. Men da Styrelsen for Universiteter og Internationalisering er kontaktpunkt og koordinator for direktivet, bistår styrelsen det danske formandskab, ligesom styrelsen faciliterer den nationale proces, forestår høringer og har kontakten til de kompetente myndigheder m.v.

Folketingets Europaudvalg blev den 15. februar 2012 orienteret om status for Europa-Kommissionens forslag til ændring af direktivet. Sagen er forud for mødet den 30. maj 2012 i Rådet (Konkurrenceevne) forelagt til Folketingets Europaudvalg til orientering.

Seminar for kompetente myndigheder

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering afholdt i november 2011 et seminar for de kompetente myndigheder og faglige organisationer om reform af anerkendelsesdirektivet.

Seminaret indledtes med en gennemgang af anerkendelsesdirektivet, servicedirektivet og deres placering i det Indre Marked. De to direktiver overlapper hinanden, og erhvervsudøvere, tjenesteydere og myndigheder, der behandler autorisationsager, bliver ofte konfronteret med dem begge. Derfor blev der lagt vægt på at klargøre sammenhængen mellem de to direktiver.

På seminaret deltog også Europa-Kommissionen/DG Indre Marked ved Head of Unit Jürgen Tiedje. Kommissionen orienterede om og lagde op til en drøftelse af initiativerne bag revisionen af anerkendelsesdirektivet, herunder forslaget om udvikling af et erhvervspas.

Forberedelser til direktivrevisionen

I 2011 færdiggjordes en ex post-evaluering af direktivet, jf. direktivets artikel 60, stk. 2. Under evalueringen blev der identificeret behov for en forenkling af eksisterende regler til gavn for borgere, bedre integration af erhvervene i det Indre Marked og styrkelse af tilliden til anerkendelsessystemet.

Som led i evalueringen af anerkendelsesdirektivet og med henblik på Kommissionens udarbejdelse af grønbogen og den efterfølgende revision af direktivet lancerede Kommissionen den 7. januar 2011 en offentlig høring om reform af ordninger for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Den danske regering besvarede høringen i marts 2011.

Kommissionen offentliggjorde den 22. juni 2011 sin grønbog, KOM(2011)367 vedrørende modernisering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Formålet med grønbogen var at igangsætte en høringsrunde, der skulle afklare medlemsstaternes, kompetente myndigheders, EU-borgernes og berørte organisationers syn på moderniseringen af direktivet. Regeringen kom i efteråret 2011 med sit svar på Kommissionens grønbog.

Som den danske koordinator for direktivet har Styrelsen for Universiteter og Internationalisering koordineret og deltaget i udarbejdelse af danske bidrag til besvarelser af Kommissionens høringer i tilknytning til evalueringen af anerkendelsesdirektivet.

Styrelsen deltog desuden i Kommissionens styregruppe, som i 2011 undersøgte muligheder for udvikling af et europæisk erhvervspas. Styregruppen bestod af en række europæiske sammenslutninger for arkitekter, læger, ingeniører, jurister, bjergfører-virksomhed, jordemødre, farmaceuter, ejendomsmæglere, turistsektoren m.fl. samt eksperter fra den offentlige administration i Belgien, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Italien, Nederlandene, Polen, Slovakiet og Det Forenede Kongerige.

Styregruppen holdt seks møder, hvortil kom en række undergrupper, der udarbejdede case-studier for forskellige professioner (læge, ingeniør, bjergguide, sygeplejerske, fysioterapeut).

Information om de lovregulerede erhverv

Som kontaktpunkt fik Styrelsen for Universiteter og Internationalisering i 2011 en række henvendelser via e-mail, telefon og Informationssystemet for det Indre Marked (IMI). Størstedelen af henvendelserne kommer fra migranter, som ønsker at få arbejde inden for lovregulerede erhverv her i landet. En mindre del af henvendelserne sendes af danske virksomheder, der ønsker at ansætte personer med udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer. Som led i kontaktpunktsfunktionen har styrelsen også besvaret henvendelser fra andre medlemsstaters kontaktpunkter, kompetente myndigheder, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og andre interesserede parter i udlandet.

Styrelsen driver på sin hjemmeside en portal for de lovregulerede erhverv med information på dansk og på engelsk om adgangen til at udøve de enkelte erhverv. På hjemmesiden gives også information om de rettigheder og pligter, som danskere bør være bekendte med, når de ønsker at få adgang til at udøve et lovreguleret erhverv

som selvstændig eller arbejdstager i de andre EU/EØS-lande og Schweiz. I den forbindelse har styrelsen skabt kontakt mellem de danske borgere og virksomheder og andre medlemsstaters kontaktpunkter.

Andet samarbejde

Som led i kontaktpunkts- og koordinatorfunktionen bistod styrelsen ad hoc det danske SOLVIT-center i forbindelse med centrets behandling af et par klagesager indgivet af EU-erhvervsudøvere, som havde oplevet barrierer i forbindelse med etableringen i Danmark.

Kompetente myndigheder og ministerier har hentet bistand fra styrelsen i forhold til konkrete autorisationsager, navnlig med spørgsmål om direktivets regler om anerkendelsesbetingelser og udligningsforanstaltninger og i forbindelse med behandling af klagesager.

De kompetente myndigheder har også inddraget styrelsen i udarbejdelsen af danske autorisationsregler, som berører anerkendelsesdirektivet, og styrelsen har bidraget til regeludstedelsesarbejdet ved at oplyse om og fortolke de gældende EU-regler i forhold til de konkrete retsforskrifter.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering sørgede i 2011 for, at farmaceutuddannelsen, som udbydes af Syddansk Universitet, blev optaget i bilag V til direktivet. Med optagelsen i bilaget sikres det, at farmaceuter, som uddannes på universitetet, opnår automatisk anerkendelse af erhvervs kvalifikationer i alle EU-medlemsstater, EØS-lande og Schweiz.